Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Sunndal kommune
Romsdalsvegen 2, postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

23.08.2018

Deres ref.:
2018/937-2

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/11054

16-2018 Uttalelse til høring av søknad om rivning av høyløe og bygging av ny driftsbygning

Vi viser til høring av søknad om riving av høyløe og bygging av ny driftsbygning i Sunndal kommune. Villreinnemnda har følgende uttalelse til høringen:

> *"**Vedtak***
> *Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø har vurdert søknaden om rivning av ei høyløe og bygging av ny driftsbygning. Den omsøkte rivingen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse, vurderes å ikke føre til særlig endret bruk og ikke påføre reinen særlig ytterligere belastning. Nemnda har ingen merknad til rivingen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse.*
>
> *Det er i dag flere bygninger med overnattingskapasitet på setra og behovet for økt overnattingskapasitet vurderes å være lite begrunnet. En praksis hvor det legges til rette for overnatting i eldre høyløer og driftsbygninger vil kunne få uheldige konsekvenser. En slik bit for bit økning av overnattingskapasitet vil legge til rette for økt menneskelig tilstedeværelse og økt fare for forstyrrelse av rein. Villreinnemnda vil ut fra foreliggende informasjon frarå at det skal legges til rette for overnatting i den nye bygningen. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.»*

Samlet saksfremstilling kan sees under.

Til behandling vedtakssak 16-2018

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
Vedtakssak 16-2018	Uttalelse til høring av søknad om riving av høyløe og bygging av ny driftsbygning
Tid:	16-22 august 2018
Møteform:	E-postmøte
Følgende faste medlemmer deltok:	Marit Rolstad, Johan Ragnar Eggen, Odd Leif Angård, Øyvind Bakken-Berg, Siv Remetun Lånke, Olav Søderberg, Jon Tore Dalsegg, Karianne Rindli

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: fmtlpost@fylkesmannen.no

Leder: Marit Rolstad, mobiltlf. 95 20 58 40, e-post: a-rolst@online.no
Sekretær: Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru, tlf 73 19 92 03, e-post fmtlbra@fylkesmannen.no

Følgende faste medlemmer deltok ikke:	Kari Toftaker, Janne Søvik
Følgende varamedlemmer deltok:	
Protokollen er godkjent av	Marit Rolstad
Saksbehandler	Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru

Saksopplysning

Villreinnemnda har fra Sunndal kommune mottatt høring på søknad om riving av høyløe og bygging av ny driftsbygning. Høyløa er på Falesetra som ligger i Geitådalen som er en del av Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde i Snøhetta villreinområde.

I følge kommunen vil den nye bygningen være på ca. 20 m^2. Situasjonsplanen viser 18 m^2 på «bygningskassa» pluss 6,75 m^2 utbygg over døren, totalt 24,75 m^2. Den nye skal bygges på samme sted hvor den gamle rives.

Søknaden skal behandles i Dovrefjell nasjonalparkstyre før Sunndal kommune fatter vedtak etter Plan- og bygningsloven. Sunndal kommune vurderer at tiltaket er innenfor LNF-formålet i kommuneplanen.

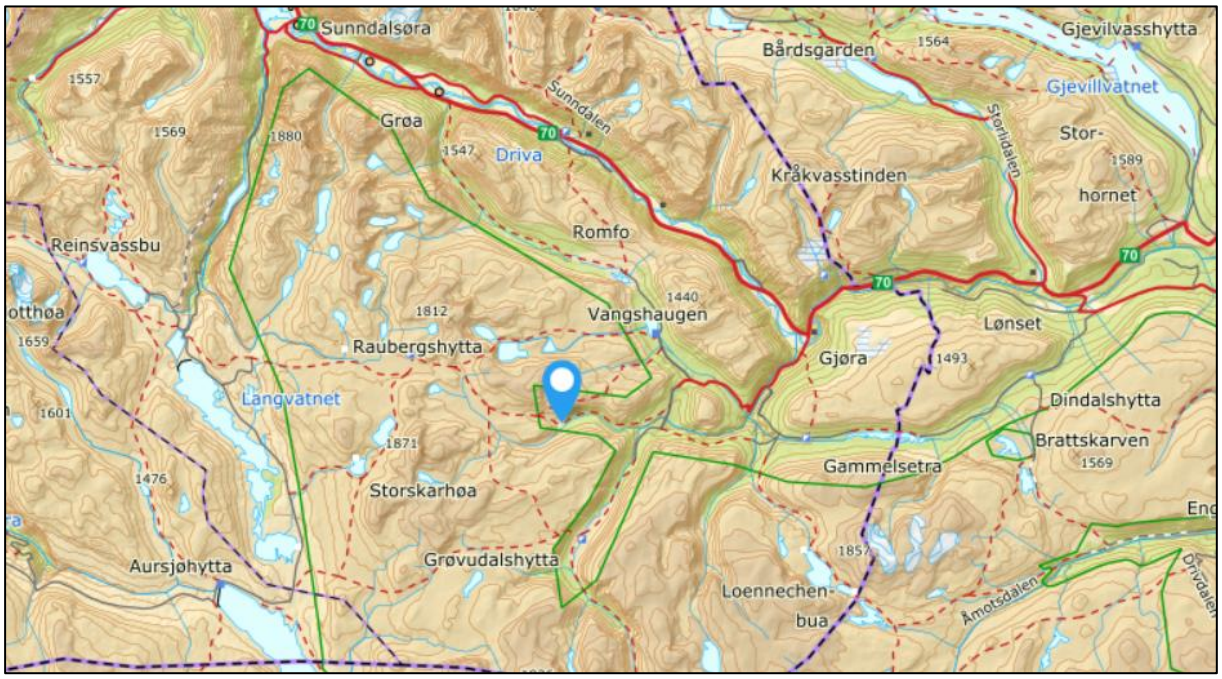

Falesetras beliggenhet i Snøhetta Villreinområde i Sunndal kommune.

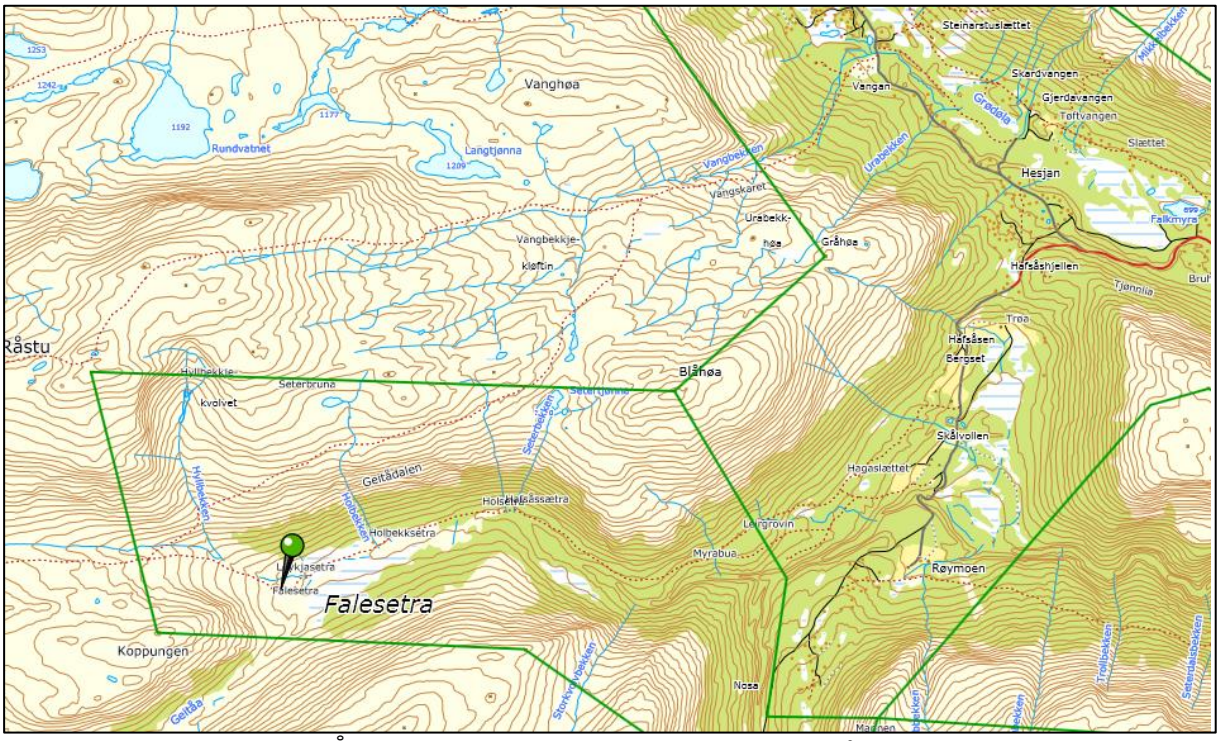

Falesetras beliggenhet i Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde.

Falesetra med løas beliggenhet (ifølge kommunen).

Nedfalt høyløe på Falesetra. Det antas å være denne som skal erstattes med ny. Foto Bjørn Sæther.

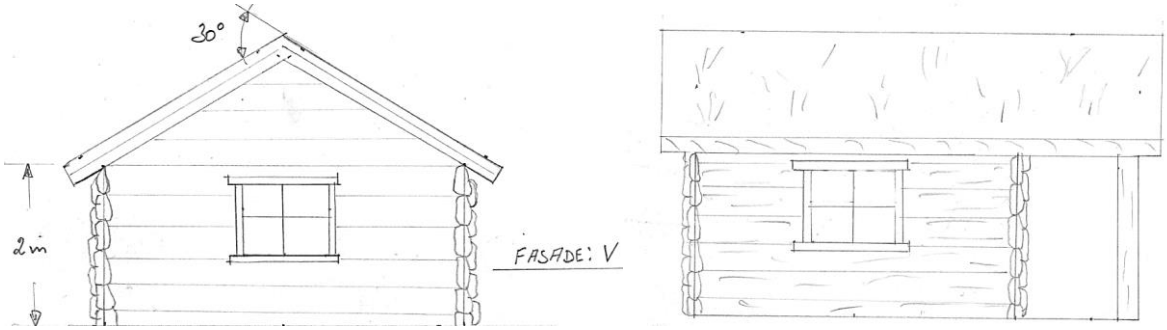

Skisse av ny bygning, fra sakspapirene.

Søknaden ble vurdert som knapp og inneholdt lite om formål og behov med bygningen utover at den skulle benyttes i landbruksnæring. Tilstanden på eksisterende bygning tilsa at den var lite brukt i dag (se bilde over). Den var tidligere benyttet som høyløe. Ut fra tegning av nybygget vedlagt saken ble det vurdert at den nye bygningen ikke skulle benyttes videre som høyløe. Saksbehandler kontaktet kommunen og hørte om de kunne opplyse saken ytterligere. Kommunen informerte om følgende «*Bygget tenkes brukt til lagring av saltstein og lignende til buskapen, samt overnatting for gjetere*». Behovet for økt overnattingskapasitet ble etterspurt av saksbehandler, men er ikke omtalt fra kommunen.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har den 08.06.2018 gitt følgene uttalelse til høringen:

> *Fylkesmannen er statens representant i fylket og har m.a. ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer frå Stortinget og regjeringa. I den kommunale*

planlegginga skal vi sjå til at kommunane tar omsyn til viktige regionale og nasjonale interesser som gjeld arealforvaltning, landbruk, klima og miljø, oppvekst, helse og samfunnstryggleik.

Søknaden gjeld riving av ei eldre høyløe på Falesetra i Geitådalen og bygging av ei ny med tilsvarande mål. Området er vist som LNF-område i kommuneplanens arealdel og tiltaket ligg innanfor Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde.

I forhold til plan- og bygningslova er dette i samsvar med formålet i kommuneplanen. Ut frå ei planfagleg vurdering har vi derfor ingen vesentlege merknader til tiltaket.

Vi vil likevel peike på at slike eldre bygningar i utgangspunktet bør restaurerast. Det bør derfor kunne synleggjerast at forfallet er kome så langt at dette ikkje er aktuelt. Føresetnadene bør vidare vere at bruken/behovet for høyløa kan dokumenterast.

Når det gjeld tilhøvet til landskapsvernområdet og vernereglane må dette bli nærare behandla av nasjonalparkstyret.

Området for oppføring av ønsket bygning ligger i Snøhetta villreinområde. Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av en Europeisk villreinregion. Området omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet. Geitådalen er en del av Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde hvor ivaretakelse av et viktig leveområde for villrein er et av verneformålene.

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta vurderes som svært verdifull.

Vurdering

Ivaretakelse av villrein er av internasjonal verdi, mens det omsøkte tiltaket vurderes å ha liten lokal verdi. Saksbehandler vurderer at riving og oppsetting av en tilsvarende bygning er i tråd med retningslinjer til regional plan for Dovrefjellområdet. Saksbehandler mener imidlertid at det bør gjøres en villreinfaglig vurdering av tiltakets eventuelle konsekvenser for villrein. Dette fordi høyløa ikke kan ha vært særlig mye benyttet på mange år, og at det nå er ønskelig å legge til rette for overnatting i nybygget.

Falesetra ligger innerst i Geitådalen. Det aktuelle området er leveområde for villrein. Det er definert som et område med helårsbeite for rein. Saksbehandler er usikker på om foreliggende informasjon fra gps prosjektet gir god informasjon om reinens generelle bruk av dette området. Ingen av de gps merkede simlene har benyttet området, og gps plottene i området er kun fra arealbruken til en bukk.

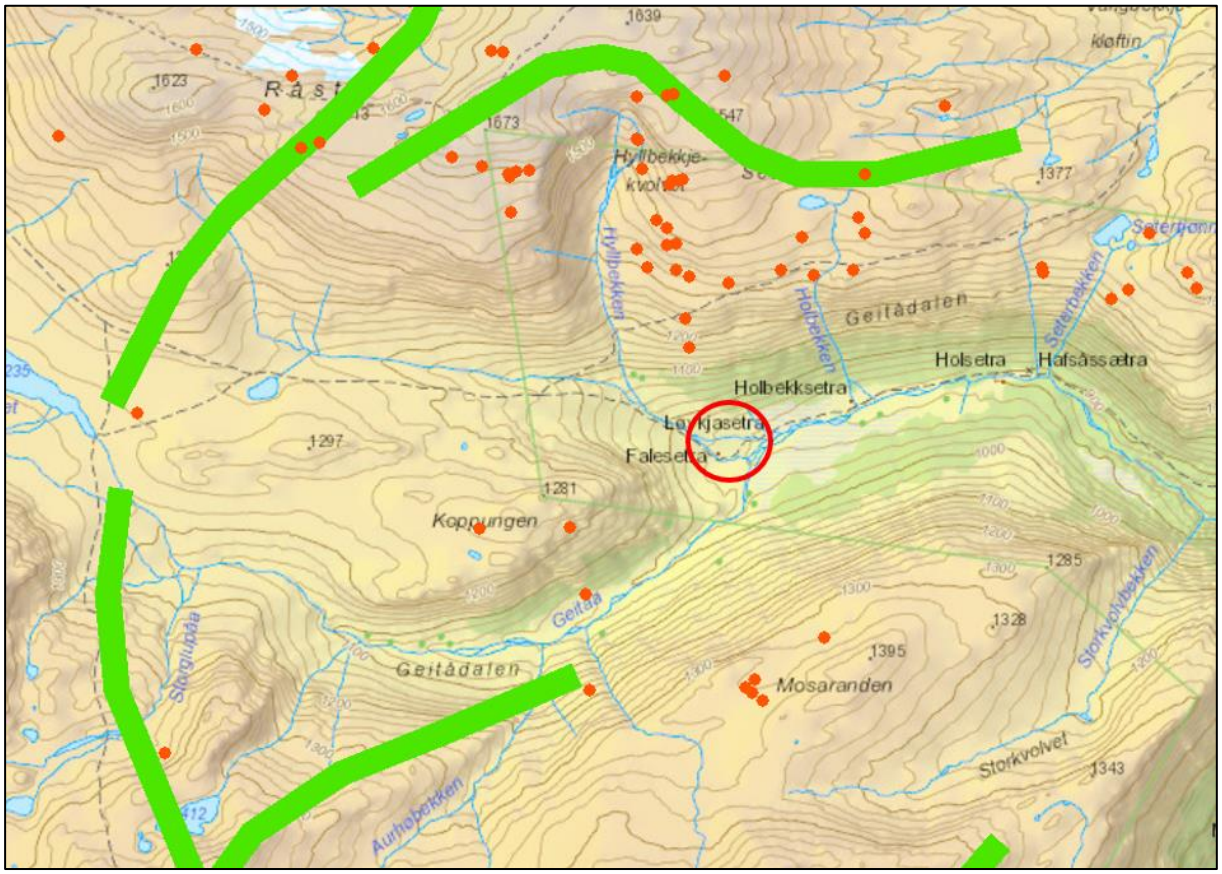

Plassering av Falesetra, trekkveier til villrein, og plott fra gps merkede rein.

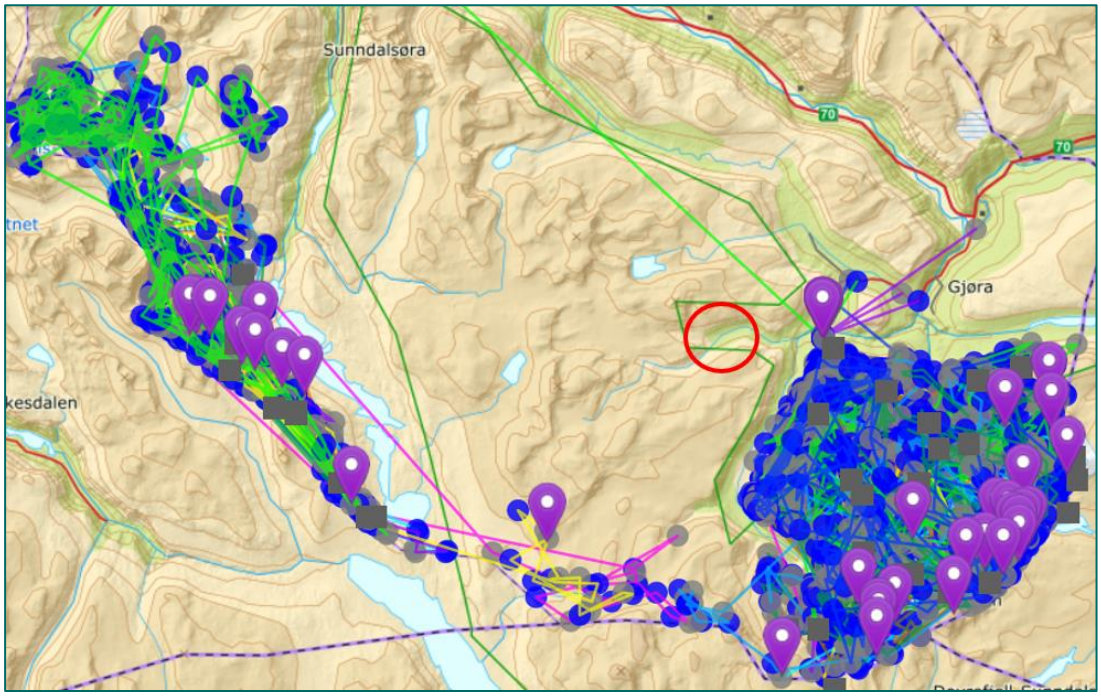

Resultater fra gps merkede simler i Sunndal kommune. Falesetra merket med rød sirkel.
Kilde Dyreposisjoner.no

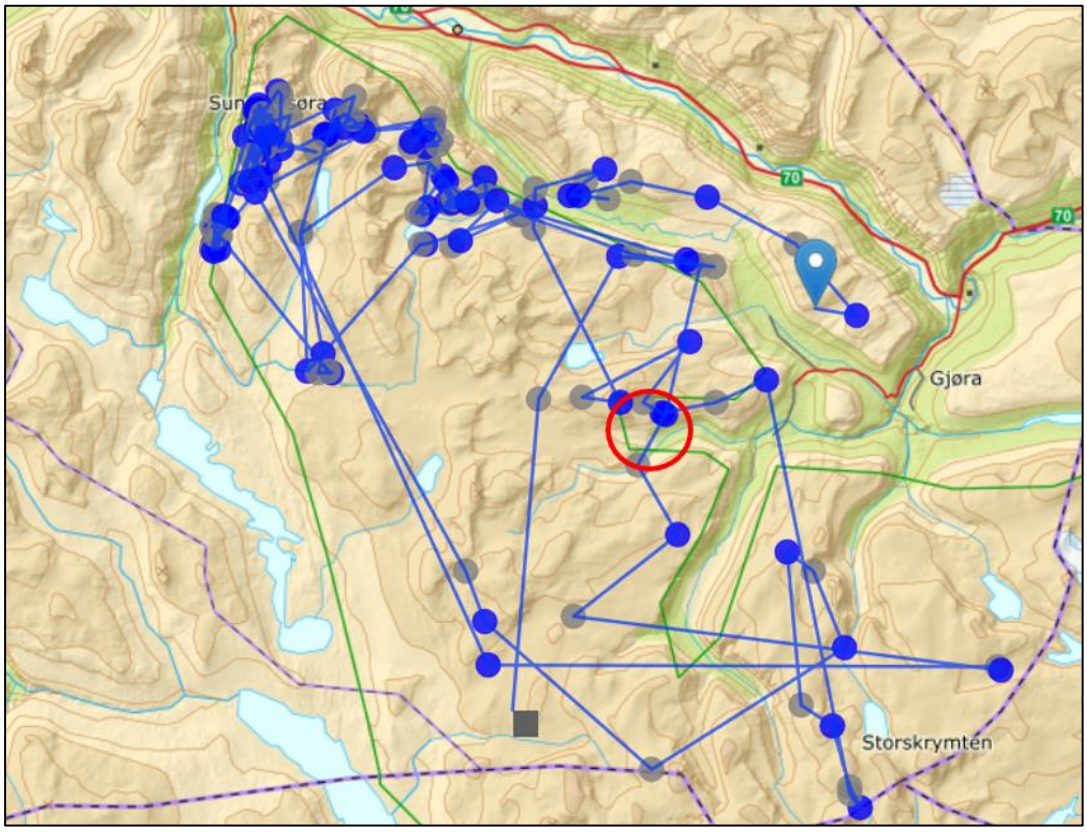

Resultater fra gps merket bukk i Sunndal kommune. Falesetra merket med rød sirkel. Kilde Dyreposisjoner.no

Foreliggende informasjon fra dyreposisjoner, Sett-Rein, og Naturbase, tyder på at dalbunnen i Geitådalen, hvor Falesetra ligger, har vært relativt lite benyttet av villrein. Likevel vurderes det at økt menneskelig tilstedeværelse i dette området kan øke forstyrrelsen på rein i Geitådalen.

Den omsøkte rivningen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse, vurderes å ikke føre til særlig endret bruk og ikke påføre reinen særlig ytterligere belastning.

Innvilgelse av ønsket om å legge til rette for overnatting vil være imøtekommelse av endret bruk, og gi økt overnattingskapasitet i området. Det er i dag flere bygninger med overnattingskapasitet på setra. Behovet for økt overnattingskapasitet vurderes å være lite begrunnet. En praksis hvor det legges til rette for overnatting i eldre høyløer og driftsbygninger vil kunne få uheldige konsekvenser. En slik bit for bit økning av overnattingskapasitet vil legge til rette for økt menneskelig tilstedeværelse og økt fare for forstyrrelse av rein. Villreinnemnda vil ut fra foreliggende informasjon frarå at det skal legges til rette for overnatting i den nye bygningen.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø har vurdert søknaden om rivning av ei høyløe og bygging av ny driftsbygning. Den omsøkte rivingen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse, vurderes å ikke føre til særlig endret bruk og ikke

påføre reinen særlig ytterligere belastning. Nemnda har ingen merknad til rivingen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse.

Det er i dag flere bygninger med overnattingskapasitet på setra og behovet for økt overnattingskapasitet vurderes å være lite begrunnet. En praksis hvor det legges til rette for overnatting i eldre høyløer og driftsbygninger vil kunne få uheldige konsekvenser. En slik bit for bit økning av overnattingskapasitet vil legge til rette for økt menneskelig tilstedeværelse og økt fare for forstyrrelse av rein. Villreinnemnda vil ut fra foreliggende informasjon fraråt at det skal legges til rette for overnatting i den nye bygningen. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.

Vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø har vurdert søknaden om rivning av ei høyløe og bygging av ny driftsbygning. Den omsøkte rivingen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse, vurderes å ikke føre til særlig endret bruk og ikke påføre reinen særlig ytterligere belastning. Nemnda har ingen merknad til rivingen av høyløa og oppsetting av en driftsbygning med tilsvarende størrelse.

Det er i dag flere bygninger med overnattingskapasitet på setra og behovet for økt overnattingskapasitet vurderes å være lite begrunnet. En praksis hvor det legges til rette for overnatting i eldre høyløer og driftsbygninger vil kunne få uheldige konsekvenser. En slik bit for bit økning av overnattingskapasitet vil legge til rette for økt menneskelig tilstedeværelse og økt fare for forstyrrelse av rein. Villreinnemnda vil ut fra foreliggende informasjon fraråt at det skal legges til rette for overnatting i den nye bygningen. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.

Med vennlig hilsen

Bjørn Rangbru | Seniorrådgiver/Sekretær Snøhetta og Knutshø villreinnemnd
Fylkesmannen i Trøndelag | Klima- og miljøavdelingen
Tlf: +4773199203 | www.fylkesmannen.no/trondelag

Vennligst tenk på miljøet før du skriver ut

Kopi til:

Villreinutvalget i Snøhetta v/ Sunndal Fjellstyre	Boks 57	6601	SUNNDALSØRA
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE